

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 304)

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Bankalar Kanununun 14 üncü Maddesinin (3) Numaralı Fıkrası Hükümlerine İstinaden Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketi Hakkında Tesis Edilecek Bazı İşlemler Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/700)

Not : Tasarı Başkanlıkça; Adalet ile Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

17.11.2003

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-761/5146

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 6.11.2003 tarihinde kararlaştırılan “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Bankalar Kanununun 14 üncü Maddesinin (3) Numaralı Fıkrası Hükümlerine İstinaden Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketi Hakkında Tesis Edilecek Bazı İşlemler Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Devlet iç borçlanma senetleri birincil piyasada Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilmekte olup, söz konusu senetler ikincil piyasalarda alım satım işlemlerine konu olabilmektedir. Yatırımcılar, birincil piyasadaki aldıkları Devlet iç borçlanma senetlerini vadesine kadar ellerinde tutabilecekleri gibi ikincil piyasalarda, piyasaların likiditesi ile orantılı olarak, istedikleri zaman ellerinden çıkarabilmektedirler.

Devlet iç borçlanma senetlerinin bedelleri, vade tarihinde senedin aslımı ibraz eden yatırımcıya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası aracılığı ile ödenmektedir. Senedin aslı yerine, ikincil piyasa işlemi sonucu düzenlenen belge veya makbuzaya sahip olan yatırımcılar ise, alacaklarını senedi almış oldukları banka veya aracı kurumdan tahsil etmektedir. İkincil piyasalarda makbuz karşılığında satın alınmış olan Devlet iç borçlanma senetlerinin makbuz sahiplerine geri ödenmesinde Hazine Müsteşarlığının doğrudan bir borç alacak ilişkisi bulunmamaktadır.

Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 3.7.2003 tarihli ve 1085 sayılı Kararı ile bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. ile ilgili olarak yapılan incelemelerde, banka bünyesinde bulunmamasına rağmen Bankaca ikincil piyasada, yatırımcılara Devlet iç borçlanma senedi adı altında makbuz düzenlenerek karşılıksız satış yapıldığı tespit edilmiştir.

Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'ce düzenlenen ve satışı yapılan makbuzların karşılığı Devlet iç borçlanma senedi bulunmaması sebebiyle, bu makbuzlara sahip olan yatırımcılara mevcut mevzuat hükümleri çerçevesinde herhangi bir ödeme yapılması mümkün değildir. Söz konusu Banka bünyesinde karşılığı bulunmayan Devlet iç borçlanma senetlerini bankaca düzenlenen makbuz karşılığında satın almış olan yatırımcıların mağduriyetlerinin giderilebilmesi, ancak yeni bir yasal düzenleme ile mümkün olacaktır.

Bu Kanun çerçevesinde, Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. bünyesinde karşılığı bulunmayan Devlet iç borçlanma senetlerini Bankaca düzenlenen makbuz karşılığında satın almış olan yatırımcıların mağduriyetlerinin giderilebilmesini teminen, bu tutarların 3.7.2003 tarihinde Resmî Gazetede ilan edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin günlük değerleri esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden, 31.7.2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca mevduat ödenmesinde izlenecek usul ve esaslara göre ödeme yapılması imkânı getirilmektedir. Bu amaçla, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna Hazine Müsteşarlığınca özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilmesi öngörülmektedir. Diğer taraftan, kolluk kuvvetleri ile savcılığın aramaları esnasında Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'nin bilgi işlem sistemi dahilinde ele geçirilen karşılıksız Devlet iç borç senedi alanları gösterir listelerde yer almayanlar ile Bankanın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırıldığı tarihten sonra alındığı tespit edilen karşılıksız Devlet iç borç senetlerine ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna herhangi bir ödeme yapılmayacağı hükme bağlanmaktadır.

Yapılacak ödemelerden kaynaklanan alacaklar hakkında 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (2) numaralı fıkrası hükümlerinin uygulanması öngörülmektedir. Ayrıca, sahte belge düzenlenerek haksız kazanç sağlanmasının önlenmesi amacıyla gerekli düzenleme yapılmaktadır.

Alacaklıların ödemeler sırasında düzenlenecek belgelere ilişkin vergilerden doğabilecek mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla vergi muafiyeti düzenlenmiştir. Ancak, bu düzenleme, 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi kapsamındaki gelir vergisi tevkifatı için bir istisna teşkil etmemektedir.

4389 sayılı Bankalar Kanunu ve 4969 sayılı Kanun uyarınca Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. mudilerine yapılan ödemeler ve/veya bu Kanun uyarınca yapılan ödemelerin, yapılan ve yapılacak incelemeler sonucunda mudi veya hak sahibinin beyanının aksine bir durumun tespit edilmesi ve/veya ilgiliye fazladan veya haksız bir ödeme yapıldığının tespiti halinde, ödenen meblağın Fon tarafından 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgilisinden tahsil edilmesi öngörülmektedir.

Fon tarafından mudi veya hak sahibi adına bir bankada hesap açılmış olması halinde, açılan ve bloke edilen hesap, mudi veya hak sahibinin Fon adına doğmuş veya doğabilecek borcunun teminatı olarak başka bir işleme gerek olmaksızın, vade sonuna kadar Fon adına rehn edilmiş sayılacaktır. Ayrıca, Fona ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına herhangi bir sebeple borçlu olanların, 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası ve bu Kanun kapsamındaki alacaklarının, öncelikle borçlarına mahsup edileceği öngörülmektedir.

Mudilere ve hak sahiplerine vadeli ödeme yapılmasına karar verilmesi halinde, mudiler ve hak sahipleri adına açılacak hesapların rehin, haciz, temlik ve benzeri hukukî ilişkilere konu edilseler dahi vadelerinden önce hesap sahipleri veya hak iddia eden üçüncü kişiler tarafından ödenmesinin talep edilemeyeceği düzenlenmektedir.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen fiiller nedeniyle, Fon tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ait mal, hak ve alacaklar hakkında uygulanacak hükümler belirlenmektedir.

Diğer taraftan, 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, yapılacak ödemeler için Bakanlar Kuruluna verilen düzenleme yetkisine açıklık getirilmektedir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme iznini kaldırdığı tarihten geriye doğru bir ay içinde, kıyı bankalarındaki hesapları gerçek bir nakit hareketi sağlamaksızın Fon tarafından sağlanan mevduat güvencesi kapsamına almak amacıyla matuf olarak, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankaların yurtiçi kayıtlarına, muhabir bankaca karşılığı nakden veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan banka dışındaki bir başka banka aracılığıyla ödenmeksizin aktarıldığı tespit edilen hesaplar ile muvazaalı olduğu Fon tarafından tespit edilen hesaplar için Fon tarafından herhangi bir ödeme yapılmayacağı hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca; 4833 sayılı 2003 Malî Yılı Bütçe Kanununun 26 ncı maddesinin (h) bendinde düzenlenen ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç limiti, 4969 sayılı Kanunun 11 inci maddesi ile yeniden belirlenmiş, ancak, söz konusu tutar da Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. nezdinde bulunan tasarruf mevduatının Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca ödenebilmesi amacıyla Fona ihraç edilmesi öngörülen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi tutarları için yeterli olmayacağından söz konusu ödemelerin yapılmasını teminen ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihracına ilişkin limit artırılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yapılan değişiklikle, yapılacak ödemeler için Bakanlar Kuruluna verilen düzenleme yetkisine açıklık getirilmektedir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme iznini kaldırdığı tarihten geriye doğru bir ay içinde, kıyı bankalarındaki hesapları gerçek bir nakit hareketi sağlamaksızın Fon tarafından sağlanan mevduat güvencesi kapsamına almak amacıyla matuf olarak, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankaların yurt içi kayıtlarına, muhabir bankaca karşılığı nakden veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan banka dışındaki bir başka banka aracılığıyla ödenmeksizin aktarıldığı tespit edilen hesaplar ile muvazaalı olduğu Fon tarafından tespit edilen hesaplar için Fon tarafından herhangi bir ödeme yapılmayacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 2. - Madde ile, 29.3.2003 tarihli ve 4833 sayılı 2003 Malî Yılı Bütçe Kanununun 26 ncı maddesinin (h) bendinde düzenlenen ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç limiti sekiz katrilyon beşyüz trilyon TL.'ye yükseltilmektedir.

Geçici Madde 1. - Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunca bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. ile ilgili olarak yapılan incelemelerde, söz konusu Banka bünyesinde karşılığı bulunmayan Devlet iç borçlanma senetlerini, Bankaca düzenlenen makbuz karşılığında satın almış olan yatırımcıların bulunduğu tespit edilmiştir.

Maddenin (a) fıkrasında, söz konusu yatırımcıların mağduriyetlerinin giderilebilmesi için bu tutarların, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına 3.7.2003 tarihinde Resmî Gazetede ilan edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin günlük değerleri esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden, 31.7.2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca mevduat ödenmesinde izlenecek usul ve esaslara göre ödenmesi imkânı getirilmekte ve bu amaçla Hazine Müsteşarlığınca, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilmesi öngörülmektedir.

Ancak, kolluk kuvvetleri ile savcılığın aramaları esnasında Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'nin bilgi işlem sistemi dahilinde ele geçirilen karşılıksız Devlet iç borç senedi alanları gösterir listelerde yer almayanlar ile Bankanın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırıldığı tarihten sonra alındığı tespit edilen karşılıksız Devlet iç borç senetlerine ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna herhangi bir ödeme yapılmayacağı hükmüne bağlanmaktadır.

Maddenin (b) fıkrasında, ödemelerin yapılmasından kaynaklanan alacakların 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (2) numaralı fıkrası hükümleri uyarınca tahsili ve ödemelerde sahte belge düzenlenmesi yoluyla haksız kazanç sağlanmasının önlenmesi hususları düzenlenmiştir.

Maddenin (c) fıkrasında, ilgililer hakkında Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlardan doğan cezaî ve hukukî sorumlulukların saklı tutulduğu hükmüne bağlanmıştır.

Maddenin (d) fıkrasında, söz konusu alacaklıların, ödemeler sırasında düzenlenecek belgelere ilişkin vergilerden doğabilecek mağduriyetlerinin giderilmesi bakımından vergi muafiyeti düzenlenmiştir. Bu düzenleme, 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi kapsamındaki gelir vergisi tevkifatı için bir istisna teşkil etmemektedir.

Maddenin (e) fıkrasında mudilere ve hak sahiplerine, yapılacak incelemeler sonucunda fazla veya haksız ödeme yapıldığının tespit edilmesi halinde, ödemelerin tahsili; vadeli ödeme durumunda açılacak hesaplar üzerindeki, rehin, haciz, temlik ve benzeri hukukî işlemler düzenlenmiştir. Ayrıca, Fona ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına herhangi bir sebeple borçlu olanların, 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası ve maddenin (a) fıkrası kapsamındaki alacaklarının, öncelikle borçlarına mahsup edileceği öngörülmektedir.

Maddenin (f) fıkrasında Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen fiiller nedeniyle, Fon tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ait mal, hak ve alacaklar hakkında uygulanacak hükümler belirlenmektedir.

Madde 3. - Yürürlük maddesidir.

Madde 4. - Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

10.12.2003

Esas No. : 1/700

Karar No. : 63

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 17.11.2003 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 19.11.2003 tarihinde tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Bankalar Kanununun 14 üncü Maddesinin (3) Numaralı Fıkrası Hükümlerine İstinaden Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketi Hakkında Tesis Edilecek Bazı İşlemler Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 8.12.2003 tarihinde, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Ali BABACAN ile Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ve Sermaye Piyasası Kurulu temsilcilerinin de katılımlarıyla yapmış olduğu, 20 nci birleşiminde incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Devlet iç borçlanma senetleri birincil piyasada Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilmektedir. İhraç edilen bu senetler ikincil piyasalarda da alım satım işlemlerine konu olabilmektedir. Devlet iç borçlanma senetlerinin bedelleri, senedin aslını ibraz eden yatırımcıya T.C. Merkez Bankası ve T.C. Ziraat Bankası aracılığıyla ödenmektedir. Senedin aslı yerine, ikincil piyasa işlemi sonucu belge veya makbuzla sahip olan yatırımcıların alacakları, senedi almış oldukları banka veya aracı kurumdan tahsil edilmekte ve bu senetlerin geri ödenmesinde Hazine Müsteşarlığının doğrudan bir borç ilişkisi bulunmamaktadır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan Türkiye İmar Bankası Türk A.Ş. hakkında yapılan incelemelerde, banka bünyesinde karşılığında Devlet iç borçlanma senedi bulunmamasına rağmen, Bankaca ikincil piyasada yatırımcılara Devlet iç borçlanma senedi satışı adı altında makbuz düzenlenerek karşılıksız satış yapıldığı tespit edilmiştir. Ancak, Bankaca düzenlenen bu makbuzların karşılığı Devlet iç borçlanma senedi bulunmaması sebebiyle yatırımcılara mevcut mevzuat hükümleri çerçevesinde bir ödeme yapılamamaktadır. Karşılığı olmayan bu makbuzları alan yatırımcıların mağduriyetlerinin giderilmesi bir yasal düzenleme ihtiyacı doğurmaktadır. Hazırlanmış olan bu kanun tasarısıyla mudilerin mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik düzenlemeler öngörülmektedir.

- Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Banka mudilerine yapılacak ödemeler için Bankalar Kanunuyla, Bakanlar Kuruluna verilen düzenleme yetkisine açıklık getirilmesinin,

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme iznini kaldırıldığı tarihten geriye doğru bir ay içinde, kıyı bankalarındaki hesapları gerçek bir nakit hareketi sağlanmaksızın, Fon tarafından sağlanan mevduat güvencesi kapsamına alınmak amacıyla, izni kaldırılan bankaların yurt içi kayıtlarına muhabir banka veya başka bir banka aracılığıyla karşılığı olmadan aktarıldığı tespit edilen hesaplar ile muvazalı olduğu Fon tarafından tespit edilen hesaplar için Fon tarafından herhangi bir ödeme yapılmayacağına hükme bağlanmasının,

- 2003 Malî Yılı Bütçe Kanununda yapılan değişiklikle, Hazine Müsteşarlığınca ikrazen özel Devlet iç borçlanma senedi ihraç limitinin sekiz katrilyon beşyüz trilyon liraya yükseltilmesi, Hazine Müsteşarlığınca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilmesinin,

- Hak sahiplerine yapılacak ödemeler sırasında düzenlenecek belgeler nedeniyle vergilerden doğabilecek mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla vergi muafiyeti düzenlenmesinin,

- Fona ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına herhangi bir sebeple borçlu olanların, 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası ve bu Tasarı kapsamındaki alacaklarının, öncelikle borçlarına mahsup edileceğinin,

- Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce gerçekleştirilen fiiller nedeniyle, Fon tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına neden olan kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ait mal, hak ve alacaklar hakkında, Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketi'nden Devlet iç borçlanma senedi almamasına rağmen, sahte olarak düzenlediği veya sahte olduğunu bildiği belgeleri ibraz ederek veya ettirerek kendisine veya bir başkasına ödeme yapılmasını talep eden kişiler hakkında uygulanacak olan hükümlerin uygulanmasının,

Öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- İmar Bankasının batan bankalar zincirinin yirminci bankası olduğu, Bankanın Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmesinin ardından Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından mevduatlarının hepsinin ödeneceğinin açıklanmış olduğu, ancak, mağduriyetin diğer örneklerden daha uzun sürmüş olduğu ve 6 aydır herhangi bir ödeme yapılmadığı,

- İmar Bankası olayının, diğer el konulan bankalardan sonuçları itibarıyla farklı yansımaları olan bir olay olduğu,

- 12 Hazirandan sonra Bankada olağandışı mevduat hareketinin olduğunun açıklandığı, bu tarihlere Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu üyelerinden iki tanesinin görev sürelerinin dolması nedeniyle toplantı yeter sayısı bulunamadığı, bu nedenle Bankaya el konulmasında, atamalar-daki gecikme sebebiyle geç kalınmış olduğu ve ancak 3 Temmuz'da el konulabilmiş olduğu,

- Yetkisi bulunmadığı halde Bankanın açıkça en yüksek faizle Devlet Tahvili ve Hazine Bonusu satışları yapmış olduğu, bu konunun hayret verici ve dikkate değer olduğu, denetim kurumlarının burada sorumluluklarının sözkonusu olduğu,

- Devlet iç borçlanma senetlerinin mevduata dönüştürülmesinin büyük oranda faiz geliri kaybına neden olacağı, paraların vadeli değil defaten ödenmesi gerektiği,

- TÜFE artış oranı üzerinden mevduata faiz tahakkuk ettirilmesinin doğru olmayacağı, çünkü TÜFE'nin faiz oranlarının altında seyrettiği ve gelir kaybının sözkonusu olacağı,

- İmarzedelere ödenecek paranın, daha önce el konulmuş olan ÇEAŞ ve KEPEZ'den elde edilen gelirlerle karşılanmasının daha doğru olacağı, çünkü bu şirketlerin de aynı sermaye gurubuna ait olduğu, böylece bu külfetin vatandaşın sırtına yüklenmesinin önlenmiş olacağı,

- Adalet Komisyonunda görüşülen ve hortumculuğun önlenmesi diye bilinen Tasarıda üçüncü dereceye kadar olan yakınların da malvarlığıyla sorumluluğuna ilişkin bir düzenleme öngörüldüğü, ancak bu kişilerin malvarlığına ilişkin kapsamlı çalışmaların yapılması gerektiği,

- Denetim organlarında çalışmış olan yetkililerin, sektörde çalışmasını engellemeye yönelik hükümlerin yetersiz olduğu, buna ilişkin hükümlerin yeniden düzenlenmesi ve önemli yaptırımlarla kuvvetlendirilmesi gerektiği,

- Yolsuzlukların yapılmasına imkân sağlayan ortamları yaratanların da suçlu ve sorumlu olduğu, çok sayıda bankanın etkin bir şekilde incelenmemiş ve denetlenmemiş veya denetim raporlarının dikkate alınmamış olduğunun anlaşıldığı, yolsuzluk olaylarında sorumluluğu olan kamu görevlilerinin de hesap vermesi ve buna ilişkin tedbirlerin alınması gerektiği,

- Sektörün bağımsız bir yapıya kavuşturulması amacıyla Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun kurulduğu, buna rağmen bankalara ilişkin yolsuzlukların yaşandığı, ancak, bu olayların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun bağımsızlığına gölge düşürmemesi gerektiği,

- Bankalardaki yolsuzlukların neden olduğu 52 milyar dolar zarardan söz edildiği, İmar Bankasından kaynaklanan zararın ise 8,8 katrilyon lira civarında olduğu ve bu rakamın 2003 bütçesinin yatırım rakamlarından daha fazla olduğu göz önünde bulundurulunca ödemedeki güçlüğün ortaya çıktığı, dolayısıyla bu paraların sorumlulardan tahsil edilmesinin daha doğru olacağı,

- Dünyada eşine az rastlanır bir yolsuzluk örneğiyle karşı karşıya bulunulduğu, Hazinesin karşılık durumunda olduğu 8,8 katrilyon lira civarındaki yükün tüm topluma yansıtacağı, açılan kredilerden ne kadarının geriye döneceğinin ve Banka sahiplerinin malvarlığından ne kadarının karşılanabileceğinin belli olmadığı ancak, bu geri dönüşlere bağlı olarak rakamların düşebileceği,

- Türkiye'de sürekli mali piyasalara ve bankacılık alanına ilişkin düzenlemeler yapıldığı ve buna gerçekten ihtiyaç bulunduğu, gerekli çalışmalar yapılarak kapsamlı, gerçekçi ve sistemdeki tıkanıklıkları giderecek, gerekiyorsa Anayasa değişikliği düzeyinde düzenlemeler yapılması gerektiği,

- Rakamların büyüklüğü nedeniyle ödemeye ilişkin vadenin söz konusu olduğu, ortalama mevduat faizinin değil, TÜFE artış oranında bir getirinin öngörülmesinin bu rakamın büyüklüğünden kaynaklandığı ve bu yönüyle öngörülen bu ödeme planı ve şeklinin genel sistemden ayrıldığı,

- Bankaya el konulduğu tarihten geriye doğru bir ay öncesine kadar olan süre içinde, kıyı bankalarından, sigorta kapsamına almak amacıyla mevduata dönüştürülen kısmın ödenmemesinin öngörülmesinin fiktif işlemleri önlemeye yönelik normal bir tedbir olduğu, ancak gerçek mevduatla fiktif işlemlerin ayırımının yapılması gerektiği,

- Kayıtlarda 750 trilyon lira civarında mevduat toplandığının görüldüğü, ancak 8,8 katrilyon lira civarında mevduat toplandığının anlaşıldığı, çeşitli şekillerde denetim yapan pek çok kurum olmasına rağmen, işlem hacmi düşük olan bir ekonomide bu kadar büyük paraların farkettilmeden aktarılmasının dikkate değer olduğu,

- Türkiye'de bankacılık sistemini kamu bankalarının yanlış ve siyasal çıkarlar uğruna yönetilmesi, özel bankacılığın ise, faiz bankacılığı şeklinde işlemesi, sayılarının çok fazla olması ve kaynaklarını yatırımlara yöneltmesi yerine Devlete yüksek faizle borç vermek suretiyle rant elde ederek mevcudiyetlerini sürdürmesi, ayrıca niteliği bankacılık yapmaya uygun olmayan kesimlere banka açma izni verilmesi gibi zafiyetlerinin bulunduğu,

- Bankacılık sektörünün bir ülkenin sermaye birikiminin kilit sektörü olduğu, bankacılık sistemi iyi işlemeyen bir ekonominin iyiye gittiğinden söz edilemeyeceği, sistemin sorunlarının devam etmekte olduğu ve bir an önce yapının yeniden ele alınarak düzeltilmesi gerektiği,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri takiben, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise,

- Haziran ayının ikinci yarısında İmar Bankasından yoğun mevduat çekilmesi ile başlayan süreçte bankanın sıkıntıya girdiği ve Banka yönetiminin topluca istifaya ettiği, bunun üzerine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun Bankaya yeni bir yönetim atadığı, 3 Temmuz 2003 tarihinde de bankacılık işlemleri ve mevduat toplama izninin kaldırıldığı ve yönetimin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredildiği,

- 8,8 katrilyon lirayı aşkın bir mevduat söz konusu iken resmî kayıtlarda sadece 750 trilyon liranın bulunduğu, mevduatların büyük bir bölümünün hiçbir resmî kayda girmediği ve nerelere aktarıldığının henüz tespit edilemediği, benzeri görülmemiş bu olayın hortumculuktan çok daha öte olduğu ve konunun yargıya intikal etmiş bulunduğu,

- Sorumlulara yönelik yasal işlemlerin başlatılmış ve devam etmekte olduğu, suç duyurusunun yapılmış ve mallara ilişkin ihtiyatî tedbir kararının alınmış olduğu, ayrıca vergi kaçakçılığı nedeniyle başlatılan takip ve davaların da söz konusu olduğu,

- Tasarruf sahiplerinin mağduriyetlerinin giderilmesinin hem yasal bir zorunluluk hem de mali piyasalara olan güven açısından önem taşıdığı,

- Tasarıyla mevduatların ödenme koşullarının belirlendiği, Devlet iç borçlanma senedi sahiplerine yapılacak ödemelerin hukuki alt yapısının oluşturulduğu ve yalan beyanda bulunanlara ilişkin yaptırımların mevcut bulunduğu, ödemelerin, kişilerin sahip olduğu hesapların birleştirilmesini oluşturulacak toplam mevduat üzerinden yapılacağı,

- İlk 10 milyar liralık kısmın kişiler adına T.C Ziraat Bankasında açılacak vadesiz mevduat hesabına aktarılacağı, 10 milyarın üzerindeki ilk 5 milyarlık kısmın 3 aylık bloke bir vadeli mevduat hesabında tutulacağı geri kalan kısmın ise artı 10 milyar lira için 12 aylık, artı 15 milyar lira için 18 aylık, artı 30 milyar lira için 24 aylık, artı 30 milyar lira için 30 aylık, kalan kısmın ise 36 aylık vadeler itibarıyla ödenmesini öngören bir sistemle ödeneceği,

- Yükün asgarîye indirilmesi açısından rakamların ve vadenin Merkez Bankası ve Hazine işbirliğiyle hesap edilmiş olduğu, vadeli mevduata yıllık TÜFE artışı oranında faiz tahakkuk ettirilmesinin planlandığı, faiz oranlarının nihai belirleyicisinin Bakanlar Kurulu olduğu,

- Sigortanın felsefesinin, beklenmedik bir olay neticesinde ortaya çıkan zararı tazmine ve zarara uğrayan şeyin yerine konmasına yönelik olduğu, TÜFE artış oranının satın alma gücünü korumaya yönelik olarak öngörülmüş olduğu, bunun üzerinde bir oranın kazanç kapsamına gireceği ve bunun sigortanın kapsamı içerisinde düşünülmeceği,

- Konunun incelenmesine devam edildiği, 2003 yılı banka defterlerinin boş olduğu, eski yönetimin belgeleri teslim etmediği ve hâlâ belgelere ulaşmakta zorluklarla karşılaşıldığı, kartuşların karartılmış olduğu, Bankanın aktif yapısına ilişkin bilgi olmadığı, kayıtlar olmadığı için incelemelerin sağlıklı yapılamadığı, bu yolsuzluğun yıllardır devam eden bir süreç içerisinde gerçekleştirildiğinin düşünüldüğü ve sağlıklı bir neticeye ulaşmak için zamana ihtiyaç bulunduğu,

- Şubelerdeki bazı bilgilerle merkezdeki yedekleme kartuşları arasında karşılaştırma yapılarak elde edilen bilgilerin desteklenmeye çalışıldığı, teyit edilen bilgilerin toplanmasıyla hak sahiplerine ve mevduata ilişkin rakamlara ulaşılmış olduğu,

- Ödemelerde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Hazinesinin nakit imkânlarının kullanılacağı, ayrıca Merkez Bankasından avans alınması suretiyle nakit ihtiyacının karşılanacağı, tüm ülkeyi ilgilendiren bir konuda makro dengelerin gözetilmesinin zorunlu olduğu ve bu nedenle defaten ödeme yoluna gidilmediği, ağırlıklı ortalama ödeme süresinin de 13,8 ay olduğu bu konularda da uluslararası kuruluşlarla fikir birliğinin sağlanmış olduğu,

- ÇEAŞ ve KEPEZ'in bu bankacılık skandalından ayrı bir olay olduğu ve iki olayın irtibatlandırılarak siyasi bir sonuca bağlanmasının doğru olmayacağı,

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun bağımsız bir kuruluş olduğu ve aldığı kararlarda siyasi bir etkinin söz konusu olmadığı, bu tür kurumların emin ellerde ve bağımsız bir şekilde çalışmasının şart olduğu, alt yapılarının daha iyi hale getirilerek çalışmalarının desteklenmesi gerektiği,

- Bankaları denetleyen kurumlardaki eski denetçi ve yöneticilerin bankaların yönetimine gelmesini engelleyen yaptırımların yetersiz olduğu ve bu konudaki yasal düzenleme çalışmalarının sürdürüldüğü,

- Yüzde yüz mevduat garantisinin son derece yanlış olduğu, bankalar arasında haksız rekabete yol açtığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun almış olduğu kararla Temmuz 2004'te bu uygulamanın sona erdirileceği, ilk etapta garantinin kişi başına 50 milyarla sınırlandırıldığı, bu rakamın da düşürülmesi gerektiği ancak teknik problemler nedeniyle ilk etapta bu sınırın uygulanacağı ve sınırın tedricen aşağı çekileceği,

- Kıyı bankalarından, sigorta kapsamına alınmasını sağlamaya yönelik olarak son bir ayda 706 trilyon liranın mevduata aktarılmış olduğu ve bu tutarın ödenmeyeceği,

- Mevduatta hesap kesim tarihinden 3 Temmuz'a kadar olan süre için, en büyük beş bankanın ortalama faiz oranı üzerinde faiz yürütüleceği, 3 Temmuz ile Kanunun yürürlüğe gireceği tarih arasında herhangi bir faiz uygulamasının söz konusu olmayacağı ve yürürlük tarihinden sonra TÜFE artış oranında bir faizin uygulanacağı,

- Kayıt dışı ekonominin yaygın olduğu bir ülkede nakit hareketlerinin tam olarak izlenebilmesinin mümkün olmadığı,

İfade edilmiştir.

Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

- Çerçeve 1 inci maddesi; ikinci fıkrasında ödeme yapılmayacak mevduatlara ilişkin hükümlerin yer alması nedeniyle birinci fıkrasındaki "ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer verilmeyecek şekilde kanıtlanan" ibaresinin madde metninden çıkarılması ve madde hükmünün sigortaya limit getirildikten sonra da uygulanabilmesi amacıyla "tasarruf mevduatı sigortası kapsamındaki" ibaresinin madde metnine eklenmesi, ödeme yapılmayacak hesaplara ilişkin tekrarın önlenmesi amacıyla ikinci fıkradaki "gerçek bir nakit hareketi sağlamaksızın" ibaresinin madde metninden çıkarılması ve maddenin anlatıma açıklık kazandırılmak amacıyla redaksiyona tâbi tutulması suretiyle,

- Çerçeve 2 nci maddesi; "TL" ibaresinin "liraya" şeklinde redaksiyona tâbi tutulması suretiyle,

- Geçici 1 inci maddesi; (a) fıkrasında yer alan, banka bünyesinde karşılığı bulunmamasına rağmen ikincil piyasada Devlet iç borçlanma senedi satışı adı altında toplanan tutarların tanımının daha anlaşılır hale getirilmesi amacıyla "banka bünyesinde karşılığı bulunmamasına rağmen" ibaresinin "banka bünyesinde karşılığında Devlet iç borçlanma senedi bulunmamasına rağmen" şeklinde değiştirilmesi, "hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanması" ibaresinin muğlaklığın giderilmesi amacıyla "belgelenen" olarak değiştirilmesi, fıkranın ikinci bendinde yer alan "kolluk kuvvetleri ile savcılığın" ibaresinin, kolluk kuvvetleri ve savcılık dışındaki yasal olarak yetkili diğer kurum ve kuruluşları da kapsamını sağlamak amacıyla "yasal olarak yetkili olan diğer kurum ve kuruluşların" şeklinde değiştirilmesi ve (e) fıkrasının sonuna, herhangi bir karışıklığa sebebiyet verilmemesi için zaten Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu adına rehinli olan hesaba açıklık getirilmesine yönelik bir fıkranın eklenmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri ise aynen,

Kabul edilmiştir.

Ayrıca, Tasarının başlığı kanunların hazırlanmasına ilişkin esaslar doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Sait Açıba
Afyon

Başkanvekili
M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Sözcü
Sabahattin Yıldız
Muş

Kâtip <i>Mehmet Sekmen</i> İstanbul	Üye <i>Mahmut Göksu</i> Adıyaman	Üye Mehmet Melik Özmen Ağrı (İmzada bulunamadı)
Üye <i>Ruhi Açıkğöz</i> Aksaray	Üye <i>Mehmet Zekai Özcan</i> Ankara	Üye <i>Yakup Kepenek</i> Ankara (Karşı oy yazımız eklidir)
Üye <i>Osman Kaptan</i> Antalya (Karşı oy yazısı ektedir)	Üye <i>Mehmet Mesut Özakcan</i> Aydın (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ali Osman Sali</i> Balıkesir (Muhalefet şerhim eklidir)
Üye <i>Ali Kemal Deveciler</i> Balıkesir (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Aziz Akgül</i> Diyarbakır	Üye <i>Ömer Abuşoğlu</i> Gaziantep
Üye Nurettin Canikli Giresun (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Mustafa Zeydan</i> Hakkâri	Üye <i>M. Emin Murat Bilgiç</i> Isparta (Ek görüşlerimle kabul şerhim vardır)
Üye <i>Alaattin Büyükkaya</i> İstanbul	Üye <i>Birgen Keleş</i> İstanbul (Karşı oy yazım ektedir)	Üye Ali Kemal Kumkumoğlu İstanbul (İmzada bulunamadı)
Üye <i>Kemal Kılıçdaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>M. Mustafa Açıkalın</i> İstanbul	Üye <i>Hakkı Akalın</i> İzmir (Karşı oy yazısı ektedir)
Üye <i>Mehmet Ceylan</i> Karabük	Üye <i>Y. Selahattin Beyribey</i> Kars	Üye <i>Taner Yıldız</i> Kayseri
Üye Mustafa Ünalı Konya (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Ali Er</i> Mersin	Üye <i>Gürol Ergin</i> Muğla (Karşı oy yazısı ektedir)
Üye <i>Kazım Türkmen</i> Ordu (Karşı oy yazım ektedir)	Üye <i>Abdülkadir Kart</i> Rize	Üye <i>Erol Aslan Cebeci</i> Sakarya
Üye <i>Musa Uzunkaya</i> Samsun (Muhalefet şerhim ektedir)	Üye <i>Enis Tütüncü</i> Tekirdağ (Karşı oy yazısı ektedir)	Üye <i>Faruk Nafiz Özak</i> Trabzon
Üye <i>Mehmet Akif Hamzaçebi</i> Trabzon (Karşı oy yazısı ektedir)		Üye <i>Osman Coşkunoglu</i> Uşak (Karşı oy yazısı ektedir)

AYRIŞIK OY YAZISI

Tasarıda kıyı bankalarında yer alan hesapların bankanın yurtiçi şubelerine aktarılması nedeniyle anılan bankanın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırıldığı tarihten geriye doğru bir aylık bir süre getirilmesi suretiyle bir aylık süre içinde aktarılan hesaplar tasarruf mevduatı sigorta fonu kapsamı dışında bırakılmıştır.

Şüphesiz bankaya hâkim sermaye sahiplerinin muvazaalı işlemlerini kapsam dışı bırakmak amacıyla böyle bir madde düzenlenebilir. Ancak bu düzenlemenin iyi niyetli mevduat sahiplerini mağdur etmemesi gerekir. Düzenleme bu şekilde eksik olup iyi niyetli hesap sahiplerini dikkate almamıştır. Ayrıca böyle bir düzenleme hükümetin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun boşalan üyeliklerine zamanında atama yapılmamasından kaynaklanan boşluğu gidermeye yönelik bir düzenleme olduğu izlenimini vermektedir. Bunun yanında adı geçen bankanın yetkili olmadığı halde Devlet İç Borçlanma Senedi satması hali tasarıda irdelenmemiştir. Bu konuların siyasi sorumluluğu ortada kalmıştır.

M. Akif Hamzaçebi

Trabzon

Yakup Kepenek

Ankara

Osman Coşkunoglu

Uşak

Kazım Türkmən

Ordu

Birgen Keleş

İstanbul

Gürol Ergin

Muğla

M. Mesut Özakcan

Aydın

Ali Kemal Deveciler

Balıkesir

Hakkı Akalın

İzmir

Enis Tütüncü

Tekirdağ

Kemal Kılıçdaroğlu

İstanbul

Osman Kaptan

Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

1. - İmar Bankası mevduat sahiplerinin alacaklarının ödenmesi ile ilgili olarak: BDDK'nın yanısıra diğer 1 inci derece sorumlular olan SPK, İMKB ve Merkez Bankası kaynakları da, kendi sorumluluklarının gereği olarak kullanılmalıdır.

2. - Anapara nominal olarak ve yıllara sari biçimde ödenmeli, faiz hiç veya çok düşük düzeyde ödenmelidir. (1983'lerde Banker krizinde olduğu üzere)

Emin Bilgiç

Isparta

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'ce, Banka bünyesinde karşılığında Devlet iç borçlanma senedi bulunmamasına rağmen ikincil piyasada Devlet iç borçlanma senedi satışı adı altında toplanan tutarlardan makbuz karşılığı satıldığı belgelenen Devlet iç borç senedi karşılığı tutarların ödenmesi yolundaki düzenlemeye;

1. - Bu senetler için Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kapsamında Devletin herhangi bir taahhüdünün olmaması,

2. - Nitelikli bir dolandırıcılık nedeniyle mağdur olan vatandaşların mağduriyetinin giderilmesinin, başkaca kurumlar tarafından dolandırılan vatandaşlarımız için de talep hakkı doğuracağı; onların da mağduriyetlerinin giderilmesi gerekeceği,

Nedenleriyle karşıyız. Bu düzenleme hukuka aykırıdır.

Ayrıca, birçok bilinmeyen içeren gelişmeler nedeniyle, "tasarruf" kapsamında değerlendirilemeyecek mevduat için kesin ödeme planı yapılması ve ödemelerin gerçekleştirilmesinin de doğru ve isabetli olmadığı kanaatindeyiz.

Ali Osman Sali

Balıkesir

Musa Uzunkaya

Samsun

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI VE BANKALAR KANUNUNUN 14 ÜNCÜ MADDESİNİN (3) NUMARALI FIKRASI HÜKÜMLERİNE İSTİNADEN BANKACILIK İŞLEMLERİ YAPMA VE MEVDUAT KABUL ETME İZİNİ KALDIRILAN TÜRKİYE İMAR BANKASI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA TESİS EDİLECEK BAZI İŞLEMLER HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - 31.7.2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. - 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası veya (5) numaralı fıkrasının (a) bendinin (aa) alt bendi uyarınca bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankalarda bulunan ve doğruluğu hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan tasarruf mevduatı niteliğini haiz hesaplar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödenir. Ödemelerde esas alınacak faiz oranları, mevduat tutarlarına bağlı olarak defaten veya taksitler halinde ödeme, ödemelerle ilgili olarak mudiler ve hak sahiplerinden alınacak taahhütnamelerde yer alacak hususlar ile ödemelere ilişkin diğer hususlar, Hazine Müsteşarlığı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

Ancak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme iznini kaldırdığı tarihten geriye doğru bir ay içinde, kıyı bankalarındaki hesapları gerçek bir nakit hareketi sağlamak-sızın Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca sağ-lanan mevduat güvencesi kapsamına almak amacına matuf olarak, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankaların yurt içi kayıtlarına, muhabir ban-

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI VE BANKALAR KANUNU HÜKÜMLERİNE İSTİNADEN BANKACILIK İŞLEMLERİ YAPMA VE MEVDUAT KABUL ETME İZİNİ KALDIRILAN TÜRKİYE İMAR BANKASI TÜRK ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA TESİS EDİLECEK BAZI İŞLEMLER HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - 31.7.2003 tarihli ve 4969 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karar-namelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1) 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası veya (5) numaralı fıkrasının (a) bendinin (aa) alt bendi uyarınca bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankalarda bulunan tasarruf mevduatı sigortası kapsamındaki tasarruf mevduatı, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödenir. Mevduat tutar-larına bağlı olarak defaten veya taksitler halinde ödeme, taksitler halinde ödemedc faiz uygulan-ması durumunda esas alınacak faiz oranları, ödemelerle ilgili olarak mudiler ve hak sahiplerinden alınacak taahhütnamelerde yer alacak hususlar ile ödemelere ilişkin diğer hususlar, Hazine Müsteşarlığı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun müşterek önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

Ancak, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme iznini kaldırdığı tarihten geriye doğru bir ay içinde, kıyı bankalarındaki hesapları Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca sağ-lanan mevduat güvencesi kapsamına almak amacına matuf olarak, bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankaların yurt içi kayıtlarına, muhabir ban-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

kaca karşılığı nakden veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan banka dışındaki bir başka banka aracılığıyla ödenmeksizin aktarıldığı tespit edilen hesaplar ile muvazaalı olduğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından tespit edilen hesaplar için Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca herhangi bir ödeme yapılmaz."

MADDE 2. - 29.3.2003 tarihli ve 4833 sayılı 2003 Mali Yılı Bütçe Kanununun 26 ncı maddesinin (h) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"h) Hazine Müsteşarlığınca sekiz katrilyon beşyüz trilyon TL'ye kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir."

GEÇİCİ MADDE 1. - a) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 3.7.2003 tarihli ve 1085 sayılı Kararı ile bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'ce, Banka bünyesinde karşılığı bulunmamasına rağmen ikincil piyasada Devlet iç borçlanma senedi satışı adı altında toplanan tutarlardan, makbuz karşılığı satıldığı hiçbir şüpheye yer vermeyecek şekilde kanıtlanan Devlet iç borç senedi karşılığı tutarlar; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı 3.7.2003 tarihinde Resmî Gazetede ilan edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin günlük değerleri esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden, 31.7.2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca mevduatların ödenmesinde izlenecek usul ve esaslara göre Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu aracılığıyla ödenir. Bu amaçla Hazine Müsteşarlığınca, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilir.

Ancak, kolluk kuvvetleri ile savcılığın aramaları esnasında Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'nin bilgi işlem sistemi dahilinde ele geçi-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kaca karşılığı nakden veya bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan banka dışındaki bir başka banka aracılığıyla ödenmeksizin aktarıldığı tespit edilen hesaplar ile muvazaalı olduğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından tespit edilen hesaplar için Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca herhangi bir ödeme yapılmaz."

MADDE 2. - 29.3.2003 tarihli ve 4833 sayılı 2003 Mali Yılı Bütçe Kanununun 26 ncı maddesinin (h) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"h) Hazine Müsteşarlığınca sekiz katrilyon beşyüz trilyon liraya kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir."

GEÇİCİ MADDE 1. - a) 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 3.7.2003 tarihli ve 1085 sayılı Kararı ile bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'ce, Banka bünyesinde karşılığında Devlet iç borçlanma senedi bulunmamasına rağmen ikincil piyasada Devlet iç borçlanma senedi satışı adı altında toplanan tutarlardan, makbuz karşılığı satıldığı belgelenen Devlet iç borç senedi karşılığı tutarlar; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı 3.7.2003 tarihinde Resmî Gazetede ilan edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin günlük değerleri esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden, 4969 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca mevduatların ödenmesinde izlenecek usul ve esaslara göre Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu aracılığıyla ödenir. Bu amaçla Hazine Müsteşarlığınca, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilir.

Ancak, yasal olarak yetkili kurum ve kuruluşların aramaları esnasında Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'nin bilgi işlem sistemi dahilinde

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

rilen karşılıksız Devlet iç borç senedi alanları gösterir listelerde yer almayanlar ile Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'nin bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırıldığı tarihten sonra alındığı tespit edilen karşılıksız Devlet iç borç senetlerine ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca herhangi bir ödeme yapılmaz.

b) (a) fıkrası kapsamında yapılacak ödemeler hakkında, 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (2) numaralı fıkrası hükümleri uygulanır.

Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'den Devlet iç borçlanma senedi almamasına rağmen, sahte olarak düzenlediği veya sahte olduğunu bildiği belgeleri ibraz ederek veya ettirerek, kendisine veya bir başkasına ödeme yapılmasını talep eden kişiler hakkında 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (3) numaralı fıkrası hükümleri uygulanır.

c) Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlardan doğan cezaî ve hukukî sorumluluklar saklıdır.

d) Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. nezdinde bulunan tasarruf mevduatı ve Devlet iç borçlanma senedi satışı adı altında karşılıksız olarak toplanan tutarlarla ilgili olarak hak sahiplerine yapılacak ödemelere ilişkin düzenlenecek belgeler her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

e) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'ce, Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. hesaplarında yapılan ve yapılacak incelemeler sonucunda; 4389 sayılı Bankalar Kanunu ve 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. mudilerine yapılan ödemelerde ve/veya bu madde uyarınca hak sahiplerine yapılan ödemelerde, mudi veya hak sahibinin beyanının aksine bir durumun ve/veya ilgiliye fazladan veya haksız bir ödeme yapıldığının

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ele geçirilen karşılıksız Devlet iç borç senedi alanları gösterir listelerde yer almayanlar ile Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'nin bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırıldığı tarihten sonra alındığı tespit edilen karşılıksız Devlet iç borç senetlerine ilişkin olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca herhangi bir ödeme yapılmaz.

b) (a) fıkrası kapsamında yapılacak ödemeler hakkında, 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (2) numaralı fıkrası hükümleri uygulanır.

Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'den Devlet iç borçlanma senedi almamasına rağmen, sahte olarak düzenlediği veya sahte olduğunu bildiği belgeleri ibraz ederek veya ettirerek, kendisine veya bir başkasına ödeme yapılmasını talep eden kişiler hakkında 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (3) numaralı fıkrası hükümleri uygulanır.

c) Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlardan doğan cezaî ve hukukî sorumluluklar saklıdır.

d) Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. nezdinde bulunan tasarruf mevduatı ve Devlet iç borçlanma senedi satışı adı altında karşılıksız olarak toplanan tutarlarla ilgili olarak hak sahiplerine yapılacak ödemelere ilişkin düzenlenecek belgeler her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

e) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Türkiye İmar Bankası T.A.Ş.'ce, Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. hesaplarında yapılan ve yapılacak incelemeler sonucunda; 4389 sayılı Bankalar Kanunu ve 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi uyarınca Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. mudilerine yapılan ödemelerde ve/veya bu madde uyarınca hak sahiplerine yapılan ödemelerde, mudi veya hak sahibinin beyanının aksine bir durumun ve/veya ilgiliye fazladan veya haksız bir ödeme yapıldığının

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

tespiti halinde, ödenen meblağ, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgisinden tahsil edilir. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından mudi veya hak sahibi adına bir bankada hesap açılmış olması halinde, açılan ve bloke edilen hesap, mudi veya hak sahibinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu adına doğmuş veya doğabilecek borcunun teminatı olarak başka bir işleme gerek olmaksızın, vade sonuna kadar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu adına rehnedilmiş sayılır.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna herhangi bir sebeple borçlu olanların 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası ve bu maddenin (a) fıkrası kapsamındaki alacakları, öncelikle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna olan borçlarına mahsup edilir. Bu hüküm, ödeme tarihinden önce kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak yazılı bildirim istinaden diğer amme alacakları için de uygulanır.

4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası ve bu maddenin (a) fıkrası çerçevesinde Bakanlar Kurulunca mudilere ve hak sahiplerine vadeli ödeme yapılmasına karar verilmesi halinde, mudiler ve hak sahipleri adına açılacak hesapların rehin, haciz, temlik ve benzeri hukukî ilişkilere konu edilseler dahi vadelerinden önce hesap sahipleri veya hak iddia eden üçüncü kişilere ödenmesi talep edilemez.

f) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen fiiller nedeniyle, bu Kanun hükümlerine göre Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödeme yapılmasına veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ait mal, hak ve alacaklar hakkında da (b) fıkrası hükümleri uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

tespiti halinde, ödenen meblağ, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca ilgisinden tahsil edilir. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından mudi veya hak sahibi adına bir bankada hesap açılmış olması halinde, açılan ve bloke edilen hesap, mudi veya hak sahibinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu adına doğmuş veya doğabilecek borcunun teminatı olarak başka bir işleme gerek olmaksızın, vade sonuna kadar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu adına rehnedilmiş sayılır.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna herhangi bir sebeple borçlu olanların 4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası ve bu maddenin (a) fıkrası kapsamındaki alacakları, öncelikle Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna olan borçlarına mahsup edilir. Bu hüküm, ödeme tarihinden önce kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak yazılı bildirim istinaden diğer amme alacakları için de uygulanır.

4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası ve bu maddenin (a) fıkrası çerçevesinde Bakanlar Kurulunca mudilere ve hak sahiplerine vadeli ödeme yapılmasına karar verilmesi halinde, mudiler ve hak sahipleri adına açılacak hesapların rehin, haciz, temlik ve benzeri hukukî ilişkilere konu edilseler dahi vadelerinden önce hesap sahipleri veya hak iddia eden üçüncü kişilere ödenmesi talep edilemez.

4969 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin (3) numaralı fıkrası ile bu maddenin (b) fıkrasında belirtilen hallerin tespiti halinde ilgili kişilere herhangi bir ödeme yapılmaz.

f) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen fiiller nedeniyle, bu Kanun hükümlerine göre Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından ödeme yapılmasına

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

veya yapılacak olmasına sebebiyet veren kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ait mal, hak ve alacaklar hakkında da (b) fıkrası hükümleri uygulanır.

MADDE 3. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı V.

A. Aksu

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı V.

M. A. Şahin

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı V.

H. Çelik

